

Sygn. akt: X U 1911/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy w Katowicach

X Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Reszczyńska - Łoboda
Sędziowie/Ławnicy:	
Protokolant:	Anna Borkowska

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2015 roku w Katowicach

odwołania **M. P. (M. P.)**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 30 czerwca 2014 roku, 12 sierpnia 2014 roku

Nr: (...)

w sprawie **M. P. (M. P.)**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżone decyzje i przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od dnia 1 czerwca 2014 roku

SSO Barbara Reszczyńska - Łoboda

Sygn. akt X U 1911/ 14

UZASADNIENIE

Ubezpieczony M. P. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 30 czerwca 2014r. oraz z dnia 12 sierpnia 2014r. o odmowie przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury wskazując, iż pracę w szczególnych warunkach wykonywał od dnia 7 września 1976r. do dnia 31 sierpnia 1984r., tj. przez cały okres zatrudnienia w Hucie (...). Zaznaczył, że prace wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, otrzymywał także dodatek za pracę w warunkach szczególnych (k. 2-3- a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, gdyż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. nie udokumentował 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w okresie od dnia 7 września 1976r. do dnia 30 czerwca 1979r. z uwagi na to, iż nie przedstawił on świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy podniósł, iż okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Stosownych twierdzeń może dokonać tylko pracodawca bowiem żaden inny organ nie został upoważniony do wystawiania świadectw pracy w szczególnych warunkach (k. 5 a.s.)

Sąd połączył do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę o sygn. akt XU 1912/14 ze sprawą o sygn. akt. XU 1911/14.

Sąd ustalił, co następuje :

Ubezpieczony M. P., urodzony (...) w dniu 16 czerwca 2014r. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę. Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego (k. 1-5 a.e.).

Organ rentowy na dzień 1.01.1999r. ustalił odwołującemu na podstawie przedłożonych dokumentów ogólny staż pracy w wymiarze 28 lat, 3 miesiące i 13 dni, na który składają się okresy nieskładkowe w wymiarze 5 miesięcy i 24 dni oraz składkowe w wymiarze 27 lat, 9 miesięcy i 19 dni. Przy czym w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze uznano za udowodnione 12 lat, 6 miesięcy (k. 51 a.e.).

Organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu okres pracy w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze:

- od dnia 1 lipca 1979r. do dnia 31 sierpnia 1984r. na stanowisku elektromechanika precyzyjnego w Hucie (...) S.A.,
- od dnia 4 września 1984r. do dnia 28 lutego 1990r. na stanowiskach: technika mechanika pod ziemią, manewrowego na powierzchni, sztygara zmianowego Oddziału (...) na powierzchni oraz od dnia 25 lutego 1991r. do dnia 30 kwietnia 1991r. na stanowisku sztygara zmianowego Oddziału (...) na powierzchni, od dnia 1 maja 1997r. do dnia 31 grudnia 1998r. jako Inspektor w Oddziale Szybowym pod ziemią w (...) S.A. w K. (a.e.)

Spór w sprawie dotyczył ustalenia czy odwołujący się w okresie od dnia 7 września 1976r. do dnia 30 czerwca 1979r. w Hucie (...) pracował w szczególnych warunkach stale, w pełnym wymiarze czasu pracy.

W oparciu o przesłuchanie ubezpieczonego Sąd ustalił, że odwołujący w Hucie (...) w spornym okresie zatrudniony był na stanowisku mechanika precyzyjnego, a także elektromechanika precyzyjnego. Zmiana nazwy stanowiska pracy wiązała się z wyższą stawką zaszerogowania. Ubezpieczony podniósł, iż charakter jego pracy z okresu zatrudnienia w latach 1979r. - 1984r. (za który otrzymał świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych) był tożsamy z charakterem pracy w latach 1976r.-1979r. Przez cały okres zatrudnienia ubezpieczony pracował na Wydziale (...) W-8, który zajmował się utrzymaniem ruchu w całej hucie. W w/w wydziale pracowało około 100 osób. Ubezpieczony jako pracownik Wydziału W-8 został przypisany na stałe do pracy w hartowni Wydziału Wiertel Huty (...). Ubezpieczony pracował na trzech zmianach przy tzw. piecach solnych hartowniczych, piecach "do odpuszczania" oraz piecach głębinowych. W piecach wbudowane były urządzenia do pomiaru temperatury. Praca polegała na tym, by w piecach utrzymać stałą temperaturę, w każdym zespole pieców inną. Przy piecach solnych znajdowały się automatyczne albo ręczne urządzenia, które przekładały materiał z jednej temperatury do drugiej oraz szafa pomiarowa z urządzeniami do (...) (aparatura kontrolno - pomiarowa) a także czujniki na piecach. Piece hartownicze były otwarte, z uwagi na co temperatura w hartowni była wysoka. Oprócz wysokiej temperatury z pieców wydzielaly się opary soli hartowniczej. Gdy dochodziło do awarii aparatury kontrolno - pomiarowej pracownicy na bieżąco dokonywali napraw lub remontów. Czujniki, które znajdowały się w piecach zużywały się po 3-4 dniówkach z powodu wysokiej temperatury i soli. Do wymiary czujników pracownicy używali specjalnych azbestowych rękawic oraz okularów ochronne. Ponadto na oddziale hartowni obrabiano gotowe wiertła, albo materiał w postaci prętu, z którego miały być wykonane wiertła. Hartowanie wiertel przeprowadzano w piecach solnych, stopniowo zmieniając

temperaturę przechodząc od niższej temperatury do wyższej. Pracownicy hartowni wykonywali pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Z uwagi na to, iż nie można było przez całą dniówkę wytrzymać przy obsłudze pieca hartowniczego pracownikom stwarzano tzw. oazy tj. pomieszczenia z halą hartowniczą na świeżym powietrzu. Ubezpieczony przez cały okres pracy zatrudnienia w hucie otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

Okoliczność, iż w okresie zatrudnienia w Hucie (...) ubezpieczony pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze potwierdzili przesłuchani w sprawie świadkowie.

Na podstawie zeznań świadków w tym bezpośredniego przełożonego ubezpieczonego Sąd ustalił, iż ubezpieczony stale, w trybie zmianowym pracował na wydziale wiertel przy pomiarach temperatury soli hartowniczej, przy aparaturze kontrolno - pomiarowej. Pracował na wydziale huty będącym w ruchu. Świadek J. P. brygadzysta ubezpieczonego kontrolował pracę ubezpieczonego. Rano, przed rozpoczęciem pracy brygadzysta wskazywał poszczególne prace dla każdego z pracowników. Niezależnie od tego czy pracowało się jako mechanik precyzyjny czy elektromechanik zakres prac był taki sam. Elektromechanik otrzymywał jednak wyższe wynagrodzenie z uwagi na taryfikator obowiązujący w hucie. Pracownicy huty, którzy pracowali w oddziale hartowni wykonywali pracę w warunkach szczególnych. Pracowali w wysokiej temperaturze oraz z wyziewami soli. Wyziewy soli, które wydostawały się na zewnątrz powodowały, że samochody stojące opodal szybciej rdzewiały. Pracownicy z uwagi na charakter pracy co pół roku przechodzili badania okresowe, otrzymywali też posiłki regeneracyjne oraz dodatek za pracę w warunkach szkodliwych.

Emeryturę za pracę w warunkach szczególnych w hucie (...) otrzymał świadek J. P., F. D..

W świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych z dnia 28 lipca 2014r. wskazano, iż ubezpieczony w okresie od dnia 1 lipca 1979r. do dnia 31 sierpnia 1984r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A dział XIV poz. 25 na stanowisku elektromechanika precyzyjnego w Hucie (...) S.A. (k. 4 a.s.).

W zwykłym świadectwie pracy z dnia 31 sierpnia 1984r. wskazano, iż ubezpieczony w okresie od dnia od dnia 7 września 1976r. do dnia 31 sierpnia 1984r., zajmował stanowiska mechanika precyzyjnego oraz elektromechanika precyzyjnego, ostatnio elektromechanika w Hucie (...) S.A. Ze świadectwa pracy wynika, iż ubezpieczony otrzymywał dodatek szkodliwy (k. 16 a.e.).

Ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w Hucie (...) zarówno będąc zatrudnionym na stanowiska mechanika precyzyjnego oraz elektromechanika precyzyjnego wykonywał te same obowiązki.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowód z przesłuchania ubezpieczonego M. P. (k. 11-13 a.s.), świadków J. P. bezpośredniego przełożonego ubezpieczonego (k. 14-15 a.s.) oraz F. D. zatrudnionych w Hucie (...), a także z akt emerytalnych odwołującego oraz świadka J. P. oraz akt osobowych ubezpieczonego i świadków z okresu zatrudnienia w Hucie (...).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy, jeżeli w dniu jej wejścia w życie tj. 1 stycznia 1999r. osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej – wynoszący 25 lat dla mężczyzn.

Z mocy art. 32 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 powoływanej ustawy. Dla celów ustalenia uprawnień do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

W myśl art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej obniżony wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Do przepisów tych należy zaliczyć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. nr 8, poz. 43 z późn. zm.).

Na zasadzie § 2 ust. 1 owego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Z mocy § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia w Dziale XIV obejmującym prace różne pod pozycją 25 wymieniono bieżącą konserwację agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano - remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie jako wykonywane w warunkach szczególnych.

Jak jednoznacznie wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, a w szczególności zeznań świadków oraz przesłuchania ubezpieczonego, odwołujący się faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace ujęte pod poz. 25 pkt. 1, działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia RM z dnia 7 lutego 1983r.

Okres pracy ubezpieczonego w Hucie (...) w okresie od dnia 7 września 1976r. do dnia 30 czerwca 1979r. winien zatem zostać zaliczony do pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony oraz powołani w sprawie świadkowie w sposób rzeczowy i precyzyjny przedstawili na czym polegała praca odwołującego się w hucie (...). Ubezpieczony wykonywał prace na wydziale który zajmował się utrzymaniem ruchu w całej hucie. Ubezpieczony pracował przy piecach, w wysokiej temperaturze oraz oparach soli. Z uwagi na szkodliwy charakter pracy używał specjalnych azbestowych rękawic oraz okularów ochronnych. Należy podnieść, iż przez cały okres zatrudnienia ubezpieczony pracował w tym samym charakterze. Ubezpieczony zarówno jako mechanik precyzyjny oraz elektromechanik precyzyjny pracował w tym samym wydziale wykonując te same obowiązki.

Ubezpieczony otrzymał świadectwo pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze za okres zatrudnienia w hucie (...) od dnia 1 lipca 1979r. do dnia 31 sierpnia 1984r. na stanowisku elektromechanika precyzyjnego. Okres ten został ubezpieczonemu zaliczony do okresu pracy w warunkach szczególnych. Ze zwykłego świadectwa pracy wynika natomiast, iż od dnia 7 września 1976r. do dnia 31 sierpnia 1984r., zajmował stanowiska mechanika precyzyjnego oraz elektromechanika precyzyjnego. Powołani w sprawie świadkowie oraz ubezpieczony jednoznacznie wskazali, iż ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia w hucie pracował w tym samym charakterze. Mimo tego, iż w zwykłym świadectwie pracy ubezpieczonego widnieje, iż w spornym okresie pracował na stanowisku

mechanika precyzyjnego oraz elektromechanika precyzyjnego, faktycznie niezależnie od tego na jakim stanowisku pracował stale i w pełnym wymiarze wykonywał prace w warunkach szczególnych na oddziałach będących w ruchu.

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy, rzeczywiście wykonywanych zadań (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5.06.2012r., (...) 277)11, Lex 1214997, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21. (...), (...)12, Lex 1305951, z dnia 16.08.2012r. IIIAUa 2500)11, Lex 1236517).

W ocenie Sądu zatem, biorąc pod uwagę uwzględniony przez organ rentowy okres zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 12 lat i 6 miesięcy a także uwzględniając pozostały okres zatrudnienia w Hucie (...) od dnia 7 września 1976r. do dnia 30 czerwca 1979r. ubezpieczony wykazał ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Należy mieć na uwadze fakt, że dowodem potwierdzającym zatrudnienie pracownika w warunkach szczególnych są nie tylko świadectwa wykonywania prac w tych warunkach wydane przez pracodawcę. Okresy pracy w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przed sądem wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi przez Kodeks postępowania cywilnego, a w szczególności dokumentami z osobowych akt pracowniczych, zeznaniami świadków, wyjaśnieniami stron. Bowiem w postępowaniu odwoławczym nie mają zastosowania ograniczenia dowodowe, którymi związany jest organ rentowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 2.08.2012r., IIIAUa (...), Lex 1213891).

Całość zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje jednoznacznie, iż przed 1999r. przez okres przekraczający 15 lat stale i w pełnym wymiarze ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Stosownie do art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej emerytura, o jakiej mowa w art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ubezpieczony spełnił zatem wszystkie przesłanki do przyznania mu wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych: osiągnął 60 lat życia, w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej tj. 1 stycznia 1999r., ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynoszący ponad 25 lat okresu zatrudnienia, w tym udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Jak wynika z treści art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, jednakże świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu (art. 129 ust. 1 tej ustawy).

Mając powyższe na względzie na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. odwołanie ubezpieczonego należało uwzględnić zmieniając zaskarżoną decyzję i przyznając mu prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych poczynawszy od dnia 1 czerwca 2014r., tj. od miesiąca, w którym ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę, zgodnie z art. 100 ust. 1 w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej.

SSO Barbara Reszczyńska - Łoboda